

Privatinės teisės užduotis

2018 m. lapkričio 16 d.

Ieškovas A.A. kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą ieškiniu, prašė nutraukti 2016 m. gruodžio 1 d. jo ir atsakovės UAB „Autoprekyba“ sudarytą pirkimo-pardavimo sutartį ir iš atsakovės UAB „Autoprekyba“ priteisti jam už automobilį sumokėtus 4 000 Eur, 500 Eur sumokėtus už gedimo priežasties nustatymą.

Ieškovas nurodė, kad 2016 m. gruodžio 1 d. jis su atsakove sudarė Ne naujos transporto priemonės pirkimo – pardavimo sutartį, pagal kurią už 4 000 Eur pirko 2008 m. gamybos automobilį Subaru Legacy. Automobilį pirko, anot ieškovo, asmeninėms reikmėms tenkinti. Praėjus 9 dienoms po Sutarties sudarymo, važiuojant Vilniuje, automobilis pradėjo skleisti keistus garsus, kuriuos išgirdęs ieškovas automobilį sustabdė, o bandant automobilį užvesti iš naujo, to padaryti nepavyko. Gedimo momentu nuo Sutarties sudarymo automobilis buvo nuvažiavęs 313 km. Automobilis buvo nutemptas į autoservisą, kuriame pirminės apžiūros metu automobiliui buvo konstatuotas variklio gedimas. Ieškovas 2016-12-12 kreipėsi į atsakovę, reikalaujamas nutraukti sutartį ir grąžinti už automobilį sumokėtus pinigus. Ieškovo užsakymu buvo atlikta automobilio techninė ekspertizė, kurioje buvo konstatuota, kad automobilio variklis sugedo dėl nekokybiškai/ netinkamai neseniai atlikto remonto. Ieškovas teigia, kad perkant automobilį nei žodžiu, nei raštu atsakovas neatskleidė jokių kitų daikto trūkumų, išskyrus nurodytus sutarties priede. Nors Sutartimi atsakovė įsipareigojo atskleisti visus prekės defektus, tačiau neatskleidė, kad variklis buvo remontuotas, o tuo labiau remontuotas nekokybiškai. Dėl to atsakovė pažeidė savo pareigą perduoti tinkamos kokybės daiktus ir atskleisti visą esminę informaciją, turinčią įtakos sutarties sudarymui. Nepašalinus šio trūkumo, automobiliu naudotis neįmanoma, o norint pašalinti šį trūkumą, tai užtruktų labai ilgą laiką tarpą ir kainuotų neproporcingą sumą, lyginant su automobilio verte.

Atsakovė UAB „Autoprekyba“ pateikė atsiliepimą į ieškinį, prašo ieškinį atmesti. Nurodė, kad ji siūlė ieškovui ne vienerius metus naudotą automobilį apžiūrėti specializuotame servise, atkreipė pirkėjo dėmesį į tai, jog nėra atlikta automobilio techninė apžiūra, tačiau ieškovas šia įstatyme įtvirtinta teise nepasinaudojo, tokiu būdu prisiimdamas riziką. Naudotą automobilį perkantis asmuo (pirkėjas) privalo pasinaudoti pirkėjo teise patikrinti perkamą daiktą, nes dėl daikto specifiškumo (nuo naudojimo automobilio mazgai dėvisi ir dėl to praranda savo naudingąsias savybes, gali sulūžti) negali būti taikomi tokie patys kokybės reikalavimai kaip naujam. Pirkėjui atsisakius patikrinimo teisės, jis netenka teisės reikšti pretenzijų pardavėjui dėl vėliau paaiškėjusių automobilio trūkumų, kurie galėjo būti pastebėti normaliai patikrinant perkamą automobilį. Nurodė, kad ieškovas įgijo automobilį, kuris savo tiesioginę paskirtį atitiko, t.y. juo buvo galima važiuoti, jokių kliūčių jį eksploatuoti nebuvo. Ieškovui atlikus techninę apžiūrą, automobilis buvo pripažintas techniškai tvarkingu. Atsakovas Sutartyje nurodė visas jam žinomas aplinkybes, apie tai ar automobilis buvo patekęs į eismo įvykius, ar buvo atliktas automobilio ir jo dalių remontas. Ieškovui Sutartyje buvo aiškiai nurodyti automobilio trūkumai, todėl kaip protingas ir apdairus žmogus ieškovas turėjo numatyti, jog automobilis (jo mazgai) dėl naudojimo gali būti nusidėvėjęs ir dėl to turėti trūkumų. Ieškovo įsigyta prekė atitiko sutarties reikalavimus ir pirkėjo lūkesčius, nes automobilis atitiko atsakovės pateiktą aprašymą sutarties priede. Mano, kad galėtų būti taikomi alternatyvūs pirkėjo teisių gynimo būdai, pvz., variklio remontas, o ne sutarties nutraukimas, nes sutarties nutraukimas yra neproporcinga ieškovo teisių gynimo priemonė. Naudotų automobilių pirkimo-pardavimo teisiniams santykiams turėtų būti netaikomos CK 6.363 straipsnio 11 dalies taisyklė dėl pardavėjo garantijos. Mano, kad galbūt būtų ieškovas pats bandė taisyti variklį, o dėl nekokybiškai atlikto remonto jis sugedo. Be to, mano, kad ieškinys turėtų būti reiškiamas ne pagal ieškovo, o pagal atsakovės buveinės adresą, t.y. Kauno miesto apylinkės teisme. Kadangi ieškovas nesilaikė teisingumo taisyklių, civilinė byla turėtų būti nutraukta.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kaip turėtų būti kvalifikuojama šalių sudaryta sutartis, kokios yra pardavėjo pareigos parduodant daiktą?
2. Ar nagrinėjamu atveju atsakovas turi garantuoti parduodamo nenauro automobilio kokybę ir ar jis atsako už parduoto automobilio trūkumus, paaiškėjusius po automobilio pardavimo?
3. Kokios yra pirkėjo teisių gynimo priemonės, ar gali ieškovas nagrinėjamu atveju reikalauti nutraukti sutartį?
4. Į kurį teismą turėtų kreiptis ieškovas? Jeigu teismas priima ieškinį pažeidžiant teisingumo taisykles, kaip turėtų elgtis sau neteisingą bylą prisiėmęs teismas?

C

C

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis

2018 m. lapkričio 16 d.

A. B. kaltinamas pagal BK 294 straipsnio 2 dalį už tai, kad turėdamas tikslą priversti C. D. apmokėti A. B. sesers paimtą paskolą, kurią ji paėmė C. D. prašymu jo reikmėms, savavaldžiavo, t. y. savavališkai vykdė kito asmens (savo sesers) tikrą teisę, panaudodamas psichinę ir fizinę prievartą. C. D. paprašė A. B. sesers pasiimti paskolą iš UAB „Greiti pinigai“ jos vardu, nes neva tuo metu keitėsi asmens dokumentus, ir žadėjo tą paskolą laiku gražinti. C. D. negražinus paskolos ir sesei gavus perspėjimą, kad paskola bus išieškota iš jos, ji susijaudinusi ir išsigandusi kreipėsi į jį (A. B.), prašydama, kad jis „vyriškai“ pasikalbėtų su C. D. ir priverstų jį gražinti paskolą. A. B. sesuo pakvietė C. D. ateiti į jų butą. A. B. sugriebė nukentėjusiajam už kaklo bei laikydamas suspaustą kumštį demonstravo savo ketinimą trenkti, grasino panaudoti fizinį smurtą, leisdamas C. D. suprasti, kad jis iš buto neišeis arba išeis visas sudaužytas. Neišleisdamas C. D. iš buto, sugriebęs ir laikydamas jį už kaklo, grasindamas panaudoti fizinį smurtą, A. B. panaudojo psichinę ir fizinę prievartą. Vėliau, kai C. D. sutiko apmokėti paskolą, A. B. liepė jam palikti automobilio raktelius, automobilio registracijos dokumentus bei mobiliojo ryšio telefoną, ir išleido jį (C. D.) iš buto atnešti pinigų.

Nukentėjusysis C. D. teismui, nagrinėjančiam bylą, pateikė prašymą teismui kvalifikuoti kaltinamojo A. B. veiką kaip turto prievartavimą, atimant laisvę ir panaudojant fizinį smurtą (BK 181 str. 2 d.). Nukentėjusysis C. D. prašyme nurodo, kad kaltinamojo A. B. sesuo jau kelis kartus buvo pasiėmusi greitųjų kreditų ir nesugebėdama jų atiduoti, kreipdavosi į jį pagalbos. Šį kartą jis atsisakė sumokėti eilinę jos paskolą, dėl to, ji supykusi ant jo ir pasitelkusi brolių, atviliojo jį į savo butą, kur kaltinamasis A. B. panaudojo prievartą ir atėmė jo laisvę, prievartaudamas iš jo turta.

Gynyba prašė tokį nukentėjusiojo C. D. prašymą atmesti, nes, visų pirma, teisme pakeitus kaltinimą į griežtesnį yra pažeidžiama asmens teisė žinoti, kuo jis kaltinamas, efektyviai gintis nuo jo, nes teismas turi ribotas galimybes rinkti naujus įrodymus. Antra, nukentėjusiojo prašymas neatitinka kaltinamajam aktui keliamų reikalavimų (BPK 219 str.), todėl neaišku, nuo kokio kaltinimo reikia gintis: prašyme neišdėstytos visos faktinės aplinkybės, įrodymai, pagrindžiantys jas, taip pat teisiniai turto prievartavimo sudėties požymiai.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kaip aiškinamas „neteisėtas vertimas suteikti turtinę naudą kaltininkui ar kitam asmeniui, panaudojant psichinę prievartą“ (BK 181 straipsnyje numatytos veikos požymis) ir „realios ar tariamos teisės įgyvendinimas“ (BK 294 straipsnyje numatytos veikos požymis).
2. Kurios nusikalstamos veikos sudėties požymius atitinka A.B. veika? Kaip (kuo remiantis) sprendžiama, ar kaltinamasis A. B. turėjo teisinį pagrindą reikšti turtines pretenzijas nukentėjusiajam C. D.? Ar šiuo atveju gali būti inkriminuota kvalifikuota nusikalstamos veikos sudėtis (BK 294 straipsnio 2 dalis arba BK 181 straipsnio 2 dalis)?
3. Aptarkite kaltinimo keitimo teisme procedūras. Motyvuotai išspręskite nukentėjusiojo prašymą dėl kaltinimo keitimo.

C

C